

képzetet teremt, hanem az, amelyben a képzelet működhetik; nem ok, hanem hatás. A képzelet képzeteken alapszik, ezek pedig magukban is önálló célok — és teljesen a lelki mechanizmus munkája: szabadon emelkedő képzetek társulása. A gondolkodás nem szemléletes, olyan tevékenység, amelynek eszközei a képzetek. A képzelet és gondolkodás levezetett, szekundér jelenségek és nem alkalmasak a szellemi képzés alapjainak. Ilyen célra csak az érzés való. A munka értékét a munkaiskola túlbecsüli, mert képtelen a hozzá fűzött várokozásokat beváltani. A munkaiskolából hiányzik a lélektan megokolás és hiányozni is fog, mert sem Herbart lélektanából, sem a kísérleti lélektanból nem lehet a munka-pædagogia számára az alapvetést meríteni.

★

Nők mennyiségtani oktatása. A *Revue de l'Enseignement des Sciences* július-októberi számában *L. Zoretti* azt az anomáliát világítja meg, hogy a francia középfokú leányiskolák mennyiségtani oktatása nagyon alacsony színvonalú. A tantervben mindennek juttatnak helyet, csak a mennyiségtannak maradt nagyon kevés hely. Lehetetlen manapság olyan érveket felhozni ennek az állapotnak az indokolására, hogy a nőknek nincs elég logikai érzékük, mert ez bizony nagyon sok férfinál is hiányos, vagy hogy a mennyiségtani oktatás egyáltalában nem való a nőknek, hiszen a történet ellene cáfol ennek az állításnak, azoknak a nőknek a nevével, akik nagy eredményeket is értek el. Ennek az állapotnak káros befolyása mindenekelőtt a nők tanárvizsgálatain érzik, mert az ilyen gyenge képzettség mellett azoknak a vizsgálatoknak a színvonala nagyon alacsony. De nemcsak a leendő tanárnőknek van szüksége több ismeretre, hanem mindenkinek és arra is kell gondolni, hogyha van valaki, aki többet akar tanulni, annak az előrejutását nem szabad megakadályozni.

A lehetséges megoldások között legkevésbé az valósítható meg talán, hogy a leányok a fiúk középiskoláit látogassák. Arról is aligha lehet szó, hogy a tantervben a mennyiségtan nagyobb teret nyerjen, mert így is tartani kell a túlterheléstől. Zoretti ezért azt ajánlja, hogy a harmadik év után ágazzék kétfelé a középiskola és a két ágazat egyike humanisztikus, másika realiztikus legyen. A két tagozat sok tárgyban közös lehetne. A realiztikus ágazat azután kielégíthetné azoknak az igényeit, akik nagyobbfokú természettudományi irányú műveltséget akarnak szerezni. Emellett hozzájárulna a női tanárok képzésének emeléséhez is.

K—n.

